ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 425-03-55, E-mail: glavgos@moz.gov.ua,
web:http://www.dsesu.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508109

ПОСТАНОВА

від 30 грудня 2013 року **№ 28**

Про реалізацію статей 6, 44 та 46 Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів"

Керуючись статтею 40 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" та з метою виконання вимог статей 6, 44 та 46 Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів"

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Затвердити рекомендовані Національною Комісією України з Кодексу Аліментаріус та погоджені Головним державним ветеринарним інспектором України:

1.1. Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють високий та низький ризик для здоров'я людей (додається);

1.2. Критерії для складання програми вибіркового санітарного контролю харчових продуктів (додається);

2. Затвердити рекомендовані Національною Комісією України з Кодексу Аліментаріус:

2.1. Спеціально визначений відсоток вантажів, що представляють ризик для здоров'я людей і які підлягають обов'язковому розширеному санітарному контролю згідно з програмою вибіркового санітарного контролю за харчовими продуктами, підконтрольними державній санітарно-епідеміологічній службі, що імпортуються (додається);

2.2. Програму стандартного та вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів, підконтрольних державній санітарно-епідеміологічній службі, які зазвичай представляють високий та низький ризик для здоров'я людей (додається);

3. Головному державному санітарному лікарю Автономної Республіки Крим, головним державним санітарним лікарям областей, міст Києва та Севастополя, на водному, залізничному, повітряному транспорті:

3.1. Забезпечити проведення державного санітарно-епідеміологічного нагляду та контролю за харчовими продуктами відповідно до законодавства та цієї постанови.

3.2. Подати для узагальнення та аналізу до ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» в строки до 05.07.2014 року та до 05.01.2015 року:

3.2.1. Звіт за програмою стандартного санітарного контролю усіх вантажів з харчовими продуктами, що імпортуються в Україну та було здійснено в зоні митного контролю на митній території України, за схемою (додається);

3.2.2. Звіт за програмою стандартного санітарного контролю харчових продуктів, що виробляються та знаходяться в обігу в Україні, що здійснюється під час державного санітарно-епідеміологічного нагляду, за схемою (додається);

3.2.3. Звіт за програмою вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів, за схемою (додається).

4. Головному лікарю ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» забезпечити узагальнення та аналіз Звітів за програмами стандартного та вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів і подати її Голові Державної санітарно-епідеміологічної служби України в терміни до 15.07.2014 року та до 15.01.2015 року.

5. Департаменту організації державного санітарно-епідеміологічного нагляду Держсанепідслужби України дану постанову довести головному державному санітарному лікарю Автономної Республіки Крим, головним державним санітарним лікарям областей, міст Києва та Севастополя, на водному, залізничному, повітряному транспорті, до міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в установленому порядку.

6. Постанова набирає чинності з 1 січня 2014 року.

7. Контроль за виконанням постанови покладаю на Першого заступника голови Державної санітарно-епідеміологічної служби України Кравчука О.П.

А.М. Пономаренко

Додаток до пункту 1.1. постанови головного державного санітарного лікаря України від 30.12.2013 № 28

Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють високий та низький ризик для здоров'я людей

1. Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють високий ризик для здоров'я людей

Молоко та молочні продукти
М'ясо та м'ясні продукти
Яйця та продукція вироблена з яєць
Риба, рибні продукти та інші продукти моря
Кулінарні вироби
Кондитерські вироби з кремом
Пресерви
Продукти дитячого харчування
Продукція дитячих молочних кухонь

2. Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють низький ризик для здоров'я людей

Хліб та хлібобулочні вироби
Борошно-круп'яні вироби
Цукор та кондитерські вироби, за виключенням кондитерських виробів з кремом
Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти
Дикорослі харчові продукти
Жирові рослинні продукти
Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої)
Мед та продукти бджільництва
Консерви
Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування)
Інші харчові продукти

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 1.2. постанови головного державного санітарного лікаря України від 30.12.2013 № 28

Критерії для складання програми вибіркового санітарного контролю харчових продуктів

1. Захворюваність населення на гострі кишкові інфекції та харчові отруєння, що пов'язані з певним видом харчового продукту;
2. Спалахи гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь, що пов'язані з певними видами харчових продуктів.
3. Загроза для здоров'я населення, що становить харчовий продукт або його упаковка;
4. Вірогідність недотримання санітарних заходів;
5. Ступінь та характер переробки харчового продукту;
6. Наявність системи контролю та підтвердження безпеки харчового продукту, в тому числі в країні-імпортері;
7. Наявність угод про еквівалентність та взаємне визнання;
8. Наявність торговельних угод між країнами;
9. Дотримання санітарних заходів в минулому виробниками, продавцями та постачальниками;
10. Епізоотична ситуація;
11. Результати моніторингу безпечності харчових продуктів та кормів;
12. Результати соціально-гігієнічного моніторингу;
13. Виявлення очевидних порушень санітарних заходів при здійсненні стандартного прикордонного контролю вантажів із харчовими продуктами;
14. Виявлення фактів неправильно маркованих вантажів з харчовими продуктами;
15. Дані поточного державного нагляду на потужностях з виробництва та обігу харчових продуктів;
16. Обсяги виробництва та поставок харчових продуктів;
17. Рівні споживання харчових продуктів;
18. Цільова категорія споживачів;
19. Повідомлення за Системою термінового попередження по харчових продуктах та кормах (повідомлення RASFF) .
20. Повідомлення щодо епідемічних ускладнень, пов'язаних з певними видами харчових продуктів, які містять патогени та токсини, що надходять по системі міжнародного термінового сповіщення.

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 2.1.
постанови головного державного
санітарного лікаря України
від 30.12.2013 № 28

Спеціально визначений відсоток вантажів, що представляють ризик для здоров'я людей і які підлягають обов'язковому розширеному санітарному контролю згідно з програмою вибіркового санітарного контролю за харчовими продуктами, підконтрольними державній санітарно-епідеміологічній службі, що імпортуються

№ з/п	Назва продукції	Відсоток підконтрольних вантажів не повинен перевищувати
1.	**Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють високий ризик для здоров'я людей**	
	Молочні продукти, масло, сметана	20
	М'ясні продукти	20
	Продукція вироблена з яєць	20
	Рибні продукти та інші продукти моря	20
	Кулінарні вироби	20
	Кондитерські вироби з кремом	20
	Пресерви	20
	Продукти дитячого харчування	20
	Продукція дитячих молочних кухонь, в т.ч. продукція дитячих молочних кухонь	20
2.	**Перелік харчових продуктів, які звичайно представляють низький ризик для здоров'я людей**	
	Хліб та хлібобулочні вироби	5
	Борошно-круп'яні вироби	5
	Цукор та кондитерські вироби, за виключенням кондитерських виробів з кремом	5
	Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти	5
	Дикорослі харчові продукти	5
	Жирові рослинні продукти	5
	Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої)	5
	Мед та продукти бджільництва	5
	Консерви	5
	Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування)	5
	Інші харчові продукти	5

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 3.2.1. постанови головного державного санітарного лікаря України від 30.12.2013 № 28

Звіт за програмою стандартного санітарного контролю усіх вантажів з харчовими продуктами, що імпортуються в Україну та було здійснено в зоні митного контролю на митній території України

	1.Кількість перевірених вантажів з харчовими продуктами	1.1 Обсяг перевірених (у т.)	2.Кількість порушень (всього)	2.1. відсутні документи	2.2. наявність неправильно маркованих	2.3. дефекти та/або забруднення упаковок
Харчові продукти високого ступеню ризику						
Молочні продукти						
М'ясні продукти						
Яйця* та продукція вироблена з яєць						
Рибні продукти та інші продукти моря						
Кулінарні вироби						
Кондитерські вироби з кремом						
Пресерви						
Продукти дитячого харчування						
Харчові продукти низького ступеню ризику						
Хліб та хлібобулочні вироби						
Борошно-круп'яні вироби						
Цукор та кондитерські вироби, за викл. кондитерських виробів з кремом						
Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти						
Дикорослі харчові продукти						
Жирові рослинні продукти						
Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої)						
Мед та продукти бджільництва						
Консерви						
Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування)						
Інші харчові продукти						

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 3.2.2. постанови головного державного санітарного лікаря України від 30.12.2013 № 28

Звіт за програмою стандартного санітарного контролю харчових продуктів, що виробляються та знаходяться в обігу в Україні, що здійснюється під час державного санітарно-епідеміологічного нагляду

	1.Кількість перевірок харчових продуктів	1.1 Обсяг перевірених (у т.)	2.Кількість порушень (всього)	2.1. відсутні документи	2.2. неправильно марковані	2.3. дефекти та/або забруднення упаковок
Харчові продукти високого ступеню ризику						
Молочні продукти						
М'ясні продукти						
Яйця* та продукція вироблена з яєць						
Рибні продукти та інші продукти моря						
Кулінарні вироби						
Кондитерські вироби з кремом						
Пресерви						
Продукти дитячого харчування						
Харчові продукти низького ступеню ризику						
Хліб та хлібобулочні вироби						
Борошно-круп'яні вироби						
Цукор та кондитерські вироби, за викл. кондитерських виробів з кремом						
Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти						
Дикорослі харчові продукти						
Жирові рослинні продукти						
Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої)						
Мед та продукти бджільництва						
Консерви						
Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування)						
Інші харчові продукти						

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 2.2.
постанови головного державного
санітарного лікаря України
від 30.12.2013 № 28

Програма стандартного та вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів, підконтрольних державній санітарно-епідеміологічній службі, які зазвичай представляють високий та низький ризик для здоров'я людей на 2014 рік

1. Програма стандартного контролю

Стандартний санітарний контроль харчових продуктів передбачає перевірку документів та візуальну інспекцію.
Стандартному санітарному контролю підлягають:
1. Усі вантажі з харчовими продуктами, що імпортуються в Україну;
2. Харчові продукти, що виробляються в Україні;
3. Харчові продукти, що знаходяться в обігу.

Стандартний санітарний контроль усіх вантажів з харчовими продуктами, що імпортуються в Україну здійснюється на призначених прикордонних інспекційних постах.

Стандартний санітарний контроль харчових продуктів, що виробляються та знаходяться в обігу в Україні, здійснюється в межах проведення державного санітарно-епідеміологічного нагляду.

2. Програма вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів

Оброблені харчові продукти, що імпортуються, виробляються та знаходяться в обігу на території України			
Імпортні		Вітчизняного виробництва	
продукти низького ступеню ризику	продукти високого ступеню ризику	продукти низького ступеню ризику	продукти високого ступеню ризику
Хліб та хлібобулочні вироби Борошно-круп'яні вироби Цукор та кондитерські вироби, за виключенням кондитерських виробів з кремом Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти Дикорослі харчові продукти Жирові рослинні продукти Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої) Мед та продукти бджільництва Консерви Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування) Інші харчові продукти	Молочні продукти М'ясні продукти Яйця* та продукція вироблена з яєць Рибні продукти та інші продукти моря Кулінарні вироби Кондитерські вироби з кремом Пресерви Продукти дитячого харчування, в т.ч. продукція дитячих молочних кухонь	Хліб та хлібобулочні вироби Борошно-круп'яні вироби Цукор та кондитерські вироби, за виключенням кондитерських виробів з кремом Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти Дикорослі харчові продукти Жирові рослинні продукти Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні напої, слабоалкогольні напої, алкогольні напої) Мед та продукти бджільництва Консерви Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім продуктів дитячого харчування) Інші харчові продукти	Молочні продукти М'ясні продукти Яйця* та продукція вироблена з яєць Рибні продукти та інші продукти моря Кулінарні вироби Кондитерські вироби з кремом Пресерви Продукти дитячого харчування, в т.ч. продукція дитячих молочних кухонь

- Якщо яйця реалізуються у торговельній мережі

Після визначення конкретного виду харчового продукту здійснюються дослідження за наступними показниками відповідно до встановлених санітарними законодавством нормативів:

мінімальні специфікації якості** (органолептичні, фізико-хімічні характеристики, тощо)

санітарно-хімічні показники безпеки (рівні вмісту: свинцю, кадмію, миш'яку, ртуті, міді, цинку, мікотоксинів, пестицидів, гістаміну, N-нітрозамінів, харчових добавок)

мікробіологічні показники безпеки (МАФАМ, БГКП, Кишкова паличка, Стафілокок, Дріжджі, Пліснява, Б.цереус, Сульфітредукуючі клостридії, Лістерія моноцитогенес, Патогенні мікроорганізми, Синьогнійна паличка)

радіологічні показники безпеки (Цезій 137, Стронцій 90)

**Дослідження здійснюються відповідно до нормативного документу, що встановлює ці показники

Для продукції, що виробляється та знаходиться в обігу на території країни, встановлюється періодичність контролю відповідно до законодавства.

Для вантажів з харчовими продуктами, що імпортуються розширений санітарний контроль, здійснюється на митницях за місцем призначення вантажу та є обов'язковим, якщо:

1) вантаж призначається для такого контролю згідно з програмою вибіркового санітарного контролю;

2) харчовий продукт принаймні в одному з останніх п'яти вантажів певного харчового продукту з певних потужностей (об'єктів) походження був визнаний небезпечним, непридатним до споживання, неправильно маркованим або іншим чином не відповідає технічним регламентам та санітарним заходам;

3) візуальне інспектування під час стандартного санітарного прикордонного контролю виявило очевидне порушення відповідних санітарних заходів;

4) харчовий продукт ввозиться на митну територію України виробником чи постачальником вперше та не має декларації виробника виданої даному постачальнику.

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**

Додаток до пункту 3.2.3. постанови головного державного санітарного лікаря України від 30.12.2013 № 28

Звіт за програмою вибіркового розширеного санітарного контролю харчових продуктів

	Досліджено проб за мінімальними специфікаціями якості			**Досліджено проб за санітарно-хімічними показниками**			**Досліджено проб за мікробіологічними показниками**			**Досліджено проб за радіологічними показниками**		
	Всього	Із них не відповідають нормативам	Питома вага, %	Всього	Із них не відповідають нормативам	Питома вага, %	Всього	Із них не відповідають нормативам	Питома вага, %	Всього	Із них не відповідають нормативам	Питома вага, %
Харчові продукти високого ступеню ризику												
Молочні продукти												
- імпортного вир.												
- вітчизняного вир.												
М'ясні продукти												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Яйця та продукція вироблена з яєць												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир												
Рибні продукти та інші продукти моря												
- імпортного вир-ва												

- вітчизняного вир												
Кулінарні вироби												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир												
Кондитерські вироби з кремом												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир												
Пресерви												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир												
Продукти дитячого харчування												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир												
Харчові продукти низького ступеню ризику												
Хліб та хлібобулочні вироби												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Борошно-круп'яні вироби												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Цукор та кондитерські вироби, за викл. кондитерських												

виробів з кремом												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Овочі, баштанні, плоди, ягоди, фрукти												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Дикорослі харчові продукти												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Жирові рослинні продукти												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Напої (вода, соки, нектари, безалкогольні, слабоалк, алкогольнії)												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Мед та продукти бджільництва												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Консерви												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Харчові продукти для спеціального дієтичного харчування (крім												

продуктів дит. харчування)												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												
Інші харчові продукти												
- імпортного вир-ва												
- вітчизняного вир.												

Перший заступник
Голови Державної санітарно-
епідеміологічної служби України **О.П. Кравчук**